

ПРАВНА РАМКА ЗА СДРУЖАВАНЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

Конституция

Чл. 116. (1) Държавните служители са изпълнители на волята и интересите на нацията. При изпълнение на своята служба те са длъжни да се ръководят единствено от **закона и да бъдат политически неутрални.**

(2) Условието, при които държавните служители се назначават и освобождават от длъжност и могат да членуват в политически партии и синдикални организации, както и да упражняват правото си на стачка, се определят със закон.

Закон за държавния служител

Сдружаване на държавните служители

Чл. 43. Държавните служители имат право да се сдружават в професионални организации и сдружения с нестопанска цел.

Синдикални организации на държавните служители

Чл. 44. (1) Държавните служители имат право свободно да образуват синдикални организации, да встъпват и да прекратяват членството си в тях, като се само с техните устави.

(2) Синдикалните организации на държавните служители имат право да приемат свои устави и правила за работа, както и да избират свои органи и представители.

(3) Синдикалните организации представляват и защитават интересите на държавните служители пред държавните органи по въпросите на служебните и осигурителните отношения чрез предложения, искания и участие в подготовката

на проекти за вътрешни правилници и наредби, които се отнасят до служебните отношения.

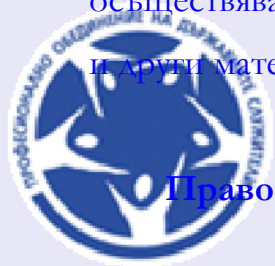
Юридическо лице на синдикалните организации

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) Синдикалните организации на държавните служители придобиват качеството на юридическо лице след вписването по реда, установен за вписване на сдруженията с нестопанска цел.

(2) Имуществените отношения между членовете на прекратената синдикална организация се уреждат съобразно предвиденото в техните устави.

Съдействие за осъществяване дейността на синдикалните организации

Чл. 46. Държавните органи съдействат на синдикалните организации за осъществяване на тяхната дейност, като им предоставят безвъзмездно помещения и други материални условия за изпълнение на техните функции.

Право на стачка

Чл. 47. (1) Когато предявените искания, свързани със служебните и осигурителните отношения, не са уважени, държавните служители могат да обявяват стачка.

(2) Осъществяването на стачката по ал. 1 се извършва чрез носене и поставяне на **подходящи** знаци и символи, протестни плакати, ленти и други, без да преустановяват изпълнението на държавната служба.

(3) По време на стачката представителите на държавните служители и органът по назначаването полагат усилия за разрешаване на спорните въпроси.

Отпуск на синдикални дейци

Чл. 63а. (1) За осъществяване на синдикална дейност нещатните членове на централни и отраслови ръководства на синдикалните организации по чл. 45, както

и нещатаните председатели на синдикалните ръководства в съответната администрация имат право на платен отпуск в размер 25 работни часа за една календарна година.

(2) Отпускът по ал. 1 се заплаща съгласно чл. 60, ал. 1 и не може да се компенсира с парично обезщетение.

(3) Времето на ползване на отпуска по ал. 1 се определя от съответния синдикален деец, за което той своевременно уведомява непосредствения си ръководител. Времето и продължителността на използвания отпуск се отчитат в специална книга, която се води от лице, определено от органа по назначаването.

(4) Отпускът по ал. 1 не може да бъде ползван през следващата календарна година.

Участие в конкурсна комисия

Чл. 105. (1) Конкурсната комисия се състои от трима до седем членове.

(2) Поименният състав на комисията се определя със заповед на органа по назначаването. В състава на комисията задължително се включват непосредственият ръководител на свободната длъжност, служител или лице с юридическо образование и представител на звеното "Човешки ресурси". **В нея могат да участват и представители на синдикалните организации на държавните служители** от съответната администрация, както и външни специалисти в съответната област.

Дейност на инспекторите

Чл. 128. (1) Инспекторите извършват общи и специализирани проверки по утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" годишен план, както и внезапни проверки по сигнали на ръководителите на инспекторатите в административните структури **и на синдикалните организации или по жалби от държавни служители.**

Наредба за атестиране на служителите в държавната администрация

Чл. 3. (1) Ръководителят на съответната администрация осигурява цялостната организация по провеждане на атестирането.

(2) Атестирането чрез ежегодно оценяване на изпълнението на длъжността на всеки служител в държавната администрация се извършва от оценяващ ръководител под наблюдението и контрола на контролиращ ръководител и на представителните синдикати в администрацията.

Чл. 26. (1) Контролиращият ръководител преглежда формулярите за оценка, като има право да изисква от оценяващите ръководители допълнителна информация и аргументация за оценките, както и да направи коментар, който да записе в съответния раздел на формуляра за оценка. **Представител на представителния синдикат има право да преглежда формулярите за оценка и да изрази становище.**

Чл. 28. (1) Служителите, които не са съгласни с дадената им от оценяващия ръководител обща оценка, могат да подадат писмено възражение, в което да посочат мотивите за несъгласието си с оценката.

(2) Възражението по ал. 1 се подава до контролиращия ръководител в 7-дневен срок от датата, на която оценяваният е подписал формуляра за обща оценка на изпълнението на длъжността. **Служителят може да изпрати копие от възражението до представителен синдикат в администрацията.**

Чл. 29. (1) Контролиращият ръководител е длъжен да се произнесе по възражението в 7-дневен срок от получаването му, като неговото решение е окончателно. **Ако копие от възражението е изпратено и до представителен синдикат в администрацията, той може да даде становище в 3-дневен срок.**

КОНВЕНЦИЯ № 98 за правото на организиране и на колективно договаряне, 1949 г.

Приета на XXXII сесия на Генералната конференция на Международната организация на труда в Женева, Швейцария, на 8.06.1949 г. и е влязла в сила на 18.07.1951 г. Ратифицирана от България с Указ 111 от 21.02.1959 г. на Президиума на Народното събрание - ДВ, бр. 19 от 1959 г. Ратификацията ѝ е официално регистрирана в Международното бюро на труда на 8.06.1959 г. В сила за България от 8.06.1960 г. Издадена от Министерството на труда и социалните грижи, обн., ДВ, бр. 35 от 2.05.1997 г.

Член 6

Тази конвенция **не урежда положението на държавните служители** и не може по никакъв начин да се тълкува като накърняваща техните права или положение.

**ПРОФЕСИОНАЛНО
ОБЕДИНЕНИЕ НА
ДЪРЖАВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ**